

Hannäs — centrum för Norra Tjusts skogsaffärer

Kommunindelningen gör Hannäs avvaktande

Kommistern Henrik Östberg.

Den nya kommunindelningen är helt visat vad som för dagen mest intresserar oss i Hannäs, förklarar olika kommunalråd i denna kommun, när vår medarbetare söker kontakt med dem.

Vi skall ju, erinrar fullmäktigeordföranden Karl Andersson i Bredal, enligt det första alternativ som föreligger och om vilket kommunen enat sig, gå till Gärdesrum, men otänkbart är ju inte att kammarkollegium, som nu börjat taga itu med kommunsammansättningarna, kommer med ett annat förslag. För min del håller jag med Gärdesrumrepresentanterna om att det bästa vore att vi och Gärdesrum även finge med Ukna, i varje fall en del av denna senare kommun. I det här sammanhanget spelar förslaget om ett provinsallskredsdistrikt med läkaren pla-

cerad i Falerum en inte ringa roll, och detta anser även en annan av kommunens förtroendemän, fjärdingsmannen Gustaf Pettersson. Av båda får vår medarbetare veta att det f. n. rätt labila läget gör att "man väntar med ett och annat för att se hur det går".

En aktuell fråga som dock kommer att rätt snart fordra sin lösning hör samman med skolväsendet: Fredriksbergs skola i Hannäs kyrkby behöver nämligen ersättas med en nybyggnad, och det är något som stått på dagordningen rätt länge nu. Ett beslut om att bygga finns men det har icke verkställts, dels på grund av olika meningar om var den nya skolan skall ligga, dels på grund av de motigheter på byggnadsfronten som krigsåren för med sig. Enligt vad vår medarbetare kan

Fullmäktigeordföranden Carl Andersson.

I Hannäs vill man vänta and hur det går med kommunsammanslagningen, som betyder Åtskilligt för kommunens framtida utveckling. Den dagliga rytmen förryckas emellertid icke denna avvaktande hållning; lantbrukare och företagare arbetar som vanligt. Här presenteras några glimtar från dagens Hannäs: om kommunens frågor och de främsta företagens verksamhet.

företå föreligger det en rätt utbredd mening i Hannäs om att i samband med detta skolbusbygge även lösa frågan om centraliseringen av undervisningen så att skolan i kyrkbyn skulle bli kommunens huvudskola.

Skolstyrelsens ordförande, kommunistern Henrik Östberg går icke in på förspelt till skolbyggnadsplanerna utan nämner endast att meningarna varit att bygga i Mantorp men att planerna härpå skrinlagts tills vidare. Han nämner under en orientering om skolväsendet att kommunen f. n. har fyra skolor, Holmbo och Rumhult, som uppfördes 1932 och som ersatte en skola i Hällingsfall, vidare Dagsberg skola, som kom till 1928, samt Fredriksbergs skola i kyrkbyn, som är äldst och vilken nämligen är i behov av att bli ersatt med en mera för vår tid lämpad byggnad med lokaler även för skolkök, gymnastik och barnbespänning. Såsom förhållandena nu är kan barnbespänning icke ske vid någon skola men däremot sker skolköksundervisning vid två: Dagsberg och Holmbo.

Sjunde skolåret har ännu icke införts i Hannäs, men det kommer fr. o. m. läsåret 1948-1949. Önskvärt vore då att frågan om Dagsbergskolan kunde vara löst; kanske den är det, ty det mesta av förberedelserna är klara och alla handlingar ligger hos skolöverstyrelsen.

Hannäs har fått vackert gravkapell

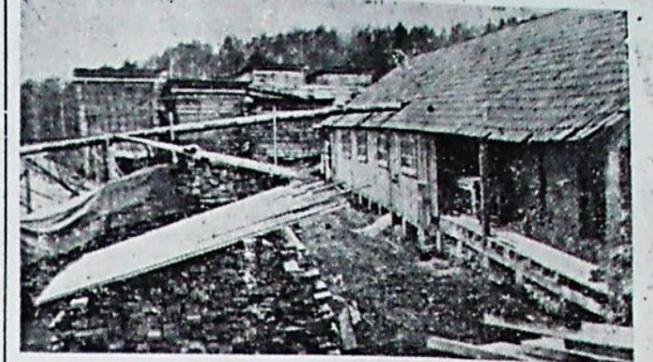
Hannäs nya gravkapell, som för några månader sedan invigdes av kontraktspresten T. Wallenius i Lofta, är en mycket vacker byggnad, som på ett utmärkt sätt ansluter sig till kyrkan och följer dess stil.

Kapellet har ritats av en av landets experter på ecklesiastiska byggnader, arkitekten K. M. Westerberg i Byggnadsstyrelsen, och komminister Henrik Östberg förklarar under ett samtal med vår medarbetare att alla i Hannäs är mycket nöjda med det sätt, varpå gravkapellfrågan lösts. Byggnaden har uppförts av hr Axel Löfgren i Lövhyddan och målningarbetena har utförts av hr Gunnar Lindgren i Sockenhuset, vilka båda har all heder av sina arbeten.

Den ursprungliga tanken på en välbehövt gravkällare för några år sedan, utvidgades till att omfatta ett fullständigt kapell. Definitivt beslut fattades av kyrkostämman i oktober för två år sedan och kostnaderna beräknades då till 10.000 kr, vilken summa också i stort sett höll. För gravkapellets utsmäckning har församlingen haft glädjen, säger komminister Östberg, att få mottaga flera värdefulla gåvor. Sjöföreningen Myran har sålunda skänkt

Holmbo träförädling ett arbetarföretag

Enda industriföretaget i Hannäs.

Hannäs' enda industriföretag är Holmbo träförädling — ett företag som startades 1945 och som i ett arbetarföretag.

ett utomordentligt vackert antependium, syföreningen vid kyrkan två tennvaser, Gärdesrum-Rumhulta syförening en knäfallakudde och fru Göta Ericsson en altarduk. Ett kors mitt för altaret är en gåva från Hägerstads slott.

Vid gravkapellets invigning fick församlingens barn tillfälle att ta de nyrenoverade skulpturerna från den gamla kyrkan i närmare beskådande; dessa gamla minnen har enligt fackmännens uttåg ett mycket stort konativärde. Skulpturerna är nu placerade framme i kyrkan, där förut triumfkrucefixet, som renoverades 1936, pryder ena långväggen ovanför den medeltida dopfonten av kalksten. Renoveringen av skulpturerna har kunnat ske tack vare medel som landstingsman Albert Johnson i Hällingsfall ställt till förfogande och konsoleer och uppsättning har utförts av byggmästare Axel Löfgren, även det en gåva till kyrkan.

Största aktieposten har Hannäs främsta företagare, landstingsman Albert Johnson i Hällingsfall, och övriga aktier är fördelade på fem arbetare vid Holmbo träförädling jämte en byggmästare, en köpman och en lantbrukare. Landstingsman Johnson vill för sin del beteckna företaget som mycket lovande och hoppas att det, när han en gång upphör med sin rörelse, skall taga vid efter honom. Nu består hans intresse i Holmbo i att dit leverera sågat virke för hyvling.

Driftschef vid Holmbo träförädling är byggmästare Einar Jonsson, vilken meddelar vår medarbetare att företaget sysselsätter ett dussintal personer, varav de flesta vid sågverket. F. n. är det full fräs och har varit det så gott som hela året. Annars är det ju så att en såg har mest att göra om vintern, då den har att taga hand om avverkningarna, men denna sommar har Holmbo sågen varit i verksamhet för fullt så gott som varje dag.

Totalkapaciteten för sågen har hittills varit i runt tal 30.000 och för hyvleriet 50.000 kubikfot; för hyvleriet levereras det mesta från andra sågverk, främst då landstingsman Johnsons.

Hannäs centrum för stor och betydande trävarurörelse

Hannäs ligger mitt i skogen och vilken skog sedan! Och inte bara det: Hannäs ligger mitt i centrum för ett stort och rikt skogsdistrikt och det är därför bara i sin ordning att en initiativrik och företagsam man som landstingsman Albert Johnson i Hällingsfall här funnit

Landstingsmannen Alb. Johnson.

— Man har på många håll för sig, säger landstingsman Johnson, när vår medarbetare söker upp honom under ett besök i Hannäs, att de senare årens avverkningar betydligt avskövling av skogen. Så är emellertid ingalunda fallet. Den stora vedavverknings har tvärt om fört med sig att den vackra skogen kommit fram, ty genom att så mycket bränsle från våra skogar fått avsättning, har en på Åtskilliga håll välbehövlig gallring skett.

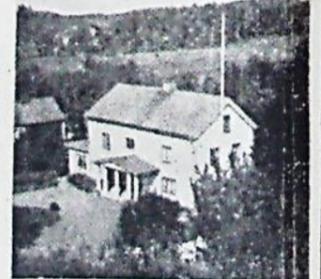
Landstingsman Johnson fick, när kristiden satte in, förtroende som auktoriserad veduppköpare och det är be-

tydande kvantiteter som levererats av honom. De första åren rörde det sig om cirka 75.000 kubm, men den siffran sjönk dock något närmast föregående bränsleår.

Just nu har ett nytt avverkningsår tagit sin början, men vad detta kommer

att föra med sig, vill hr Johnson inte gärna gå om. Han säger dock att vad trävarupriserna beträffar är dessa svåra att bedöma och han vill därför råda till försiktighet, men i fråga om massavedspriserna erinrar han om att dessa stigit avsevärt och tack vare detta torde det vara möjligt att hålla priserna på medelgoda skogar på fjolårets nivå.

märksamheten på att snickerifuror nu är så gott som osäljbara på grund av överproduktion förra året.

Hällingsfall, centrum för Hannäs' skogsindustri.

Hällingsfalls trävaruaktiebolag köpte förra avverkningsåret in cirka 57.000 fastmeter skog på rot för i runt tal en och en halv miljon kronor. Avverkningarna av denna kvantitet skedde inom nio kommuner i Kalmar län och fyra i Östergötland. Vid sex sågverk behandlades i runt tal 600.000 kubikfot rundtimmer och dessutom levererades 35.000 kubm massaved och 12.000 kubm lönnved från landstingsman Johnsons egna avverkningar.

Det förädlade virket såldes till 80 procent inom landet, främst till Norrköping och Linköping, medan resten gick på export via Valdemarsvik till Holland och Polen. Massaveden gick huvudsakligen till Eds bruk i Västra Ed och Holmens bruk i Norrköping. Utöver den brännved som Hällingsfall fick fram på egna avverkningar köptes en hel del från andra håll.

Antalet anställda varierar mellan 250 och 300 man. Av detta antal transporteras dagligen under avverkningsåren 15 man i en bolaget tillhörig buss upp till fyra mil till arbetsplatsen. Dessa har en motorsåg till sitt förfogande för fällning av träden, och denna såg har betydligt avsevärd rationalisering av arbetet, ty den medger att en a. k. kubikmeters-tall kan fällas på mindre tid än en minut. Företaget har vidare 18 lastbilar i sin tjänst för transport av timmer och ved.

Från Tjustbygden

Iljorted

Tribbults JUF hade i lördags kväll möte. Mötesförhandlingarna fördes under ledning av avd. ordf. Helge Beijer. Därvid beslöt bl. a. att avd. skall svara för värdskapet vid distriktets årsmöte. Rapport lämnades även från förbundsmästerskapet i orientering, som gick i Hedemora den 19 oktober. Därvid framkom att föreningens orienterare hade skött sig på ett mycket hedrande sätt, då man får ta i betänkanande att konkurrensen i dessa tävlingar är ytterst hård. Resultaten blev: Sen.: 8) Stig Lindberg; 10) Tage Jonsson. Damer: 3) Karin Hultgren; 9) Elna Hjalmarsson.

Nästa möte hålles som flickornas af-fön Efter förhandlingarna följde så frågesport, kaffedrickning, teater och ett par spexartade föredrag. Så var det dags för lekar vilka utfördes med liv och lust.

Den alltigenom lyckade aftonen avslutades med kamratringen.

Västra Ed

Missionsförsamlingens skördeförsäljning i missionshuset, Edsbruk, i lördags kväll hade samlat en rätt talrik och köpintresserad publik. Allt fick en god Åtgång och resultatet blev omkring 430 kr. Före försäljningen talade varmhjärtat och manande f. d. stationsinspektör Otto Arrhenius. Pastor Ernst Johansson, som skötte klubban, frambrut för försäljningens slut församlingens tack till alla, som bidragit till det goda resultatet. Det hela avslutades med sång och bön.

Nästa söndag har församlingen en sådant samkväm med nattvardsgudstjänst. Arrhenius och Johansson predikar.

Gunnebo

Gunneboblon visar i kväll det svenska lustspelet "Supé för två" med Karin Ekelund och Edvin Adolphson i huvudrollerna.

STOCKHOLM: Ett antal järnåriga med kungen, alltså födda 1858, kommer att tillsammans med många andra inbjudas till minnegudstjänsten i Storkyrkan med anledning av kungens regeringsjubileum.

Amper inlaga om Lofta kyrkas tillstånd

Lofta kyrka.

Vid Lofta kyrka ligger den s. k. likkällaren i en grop utanför det egentliga kyrkogårdsområdet, framhåller organist Karl A. Söderberg, Lofta, i skrivelse till domkapitlet. Utanför ingången finns bara bergknallar och branta gräskullar. De sörjande och begravningsgästerna vill ju följa kistan, då den under klockringning bäres upp till kyrkan, men de måste tränga upp sig på det steniga området närmast källaren, medan kistan bäres ut. Från källaren finns ej heller någon ordentligt upptagen och grusad gång, endast en ojämn gräsvall. Det är en pinsam syn, särskilt om det är vått i gräset eller vid snöslask och halka, att se barnerna vackla upp för den branta backen. Allmänt anses att förhållandena är oövriga en nutida församling. Hr Söderberg säger sig flera gånger ha påpekat förhållandena för vederbörande och yrkat på ändring men utan resultat.

På över 20 år har Lofta kyrka ej fått det enklaste underhåll, fortsätter Hr Söderberg. Träverket och plåten på kyrktornet håller på att murkna och rosta bort, då ingen målning förekommit på så många år. Vid yrvider snöar det in genom de hundraåriga, otäta fönstren och dörrarna mot vindsidan.

Då kyrkan på grund av dessa oavhjälpbara brister ej kunnat uppvärmas vintertid, har gudstjänsterna under många år den kallare årstiden hållits i en skolsal, där den enda »prydnaden» på de spontade väggarna är en gulnad väggtafla över Sveriges mätt, vikt och mynt. Den enda anordning, man gjort för gudstjänstfirandet, är att man svept ett lakan kring benen på ett bord, som får tjänstgöra som altare. »Undertecknad» och många Loftabor med mig vet väl att man i nödtiden kan förrätta sin andakt och känna Guds närvaro även under de enklaste yttre förhållanden, men här föreligger ej längre något nödförhållande, endast likgiltighet och pietetslöshet», säger hr Söderberg. Vederbörande myndigheter har emellertid under de senaste åren haft råd att modernisera och nybygga på lönebestället för ca 70.000 kr, det senaste året andelen i »kyrkopark», där ensamt det handsmidda staketet kostar bortåt 4.000 kr, låtit putsa bort den hundraåriga patinan på kyrkans ljuskronor m. fl. arbeten, som man tycker bort komma i andra hand och gudstjänstrummet i första. Då gravkapell saknas, måste jordfästningen försäggas i kyrkan. Under vintern, då kyrkan stått oöppad i

(Forts. på sista sidan.)

Byggmästare Axel Lövgren
 Telefon 10. HANNÄS.
 Huvudentreprenör för NYA GRAVKAPELLET I HANNÄS.
 Utför OMBYGGNADER och REPARATIONER. — Infordra-offert!

Hällingsfalls Trävaruaktiebolag
 SOLVESTA. Telefon Kvarnvik 2 och 28.
 Köper SKOG PÅ ROT, SULFATVED och SAGAT VIRKE.

Albert Johnson, Hällingsfall
 Telefon: Kvarnvik 2 och 28.
 Köper vid bilvägar BRÄNNVED och SULFITVED till fastställda pris

Holmbo Träförädling, Solvesta
 Försäljer SAGAÐE och HYVLADE TRÄVAROR samt PLATTOR för byggnadsändamål.
 Telefon: Hyvleriet Kvarnvik 31.
 Föreståndare Einar Jonssons bostad Kvarnvik 21.